

Telegrafulu ese de dóue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura foiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte párti ale Transilvaniei sf pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru priue. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. sírulu, pentru a dóua óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Revista politica.

Sabiuu 24 Maiu.

„Budapesti Közlöny“ dela 1 Iuniu n. comunica in fruntea pártiei oficiale urmatoriulu *rescriptu* reg. de dto 25 Maiu, care e indreptatu cátra jurisdiciuni :

Noi Franciscu Iosifu I.

din grati'a lui Ddieu Imperatu alu Austriei, Rege alu Bohemie etc. si Rege apostolicu alu Ungariei.

Iubiti fideli!

Tienendu de a Nóstra datoría cá Domnitoriú a veghiá cá legile tieriei sa se esecuteze in modu sinceru si exactu,

Noi, —

De vreme ce § 1. alu articulu-lui de lege IV din 1848 dispune, cá diet'a sa se conchiame pre totu anulu in Pest'a si dupa ce interesele morale si materiale ale natiunei pretinda sa se resolve cátu mai curendu cestiuni numeroze ce suntu in suspensu:

Amu decisu la propunerea consiliulu nostru ministerialu, cá Noi sa conchiamámu pre magnatii si deputatii tieriei in capital'a Budapest'a la diet'a tieriei ce se va deschide la diu'a 28 a lunei vergurei (Augustu).

In urm'a acestor'a Noi demandámu si prin' acést'a seriosu, cá sa faceti tóte dispusetiunile, cáte suntu de lipsa in intiesulu legiei, cá deputatii ce suntu a se alege in modulu si numerulu dispusu de art. de lege XXXIII din anulu 1874 sa se póta infatisá in diet'a mai susu memorata, si cá activitatea legislativei sa se póta incepe la locul si diu'a numita.

Dintr'altele remanendu alu Vostru cu gratia imperiale si regale

Franciscu Iosifu m/p.

Br. B. Wenkheim m/p.

Totu odata cu *rescriptulu* regescu publica foí'a oficiale si o *ordinatiune* a ministrulu de interne, care statoresce inceperea alegeriloru dietali dela 1 pána la 10 Iuliu. Eata acea

Ordinatieune circularia

a ministrulu de interne r. u. Nr. 25,333 cátra tóte jurisdiciunile.

Dupa ce Majestatea Sea ces. si r. apostolica prin prea inalt'a Resolútiune din 25 Maiu a. c. s'a induratu a conchiamá cea mai de aprópe dieta pre 28 Augustu a. c., s'a tramisu literile respective de conchiamare astadi jurisdiciuniloru.

Cu consideratiune cátra prea inalt'a resolutiune, precum si relativu la acea, ca alegerile generali la dieta in interesulu cu deosebire alu alegatoriloru ocupati de economi'a campului se voru indepliní înainte de a se incepe secerisiulu mare si cu privire la acea, ca listele electorali permanente ale alegatoriloru suntu terminate înainte de sfersitului lui Iuniu de cátra partea cea mai mare a comisiuniloru centrali, — eu determinezu pe temeulu imputernicirei ce se cuprinde in § 1 alu articulu-lui XXXIX din anulu 1875 si pre bas'a dispusetiunei facuta in § 56 alu art. XXXIII ex 1874 — tempulu dela 1 pána la 10 Iuliu a. c. cá terminu pentru alegerile generali la dieta.

In conformitate cu acést'a provocu comisiunea centrale, cá in sensulu §§ 57 si 58 din legea citata in urma, dupa publicatiunea *rescriptulu* de conchiamare reg. in adunarea generale, sa fipseze numai decátu in

diu'a urmatória in siedintia comuna *diu'a alegeriloru generali* intre marginele acestui terminu de 10 dile, sa aléga cu ocaziunea acést'a pentru fiacare cercu electoralu pentru dirigerea alegerei pre presiedinte notariu si pre substituti in numerulu recerutu si preste totu observandu agendele normale in §§ 59, 60 si 61 din art. XXXIII din 1874 in genere, sa faca tóte dispusetiunile, cari se receru in sensulu legiei pentru alege.

Mai departe provóca pre comisiunea centrale, sa emita conformu cu legea desu memorata publicatiunea de ordinatiunile de mai susu, in care sa se indigiteze diu'a si locul alegerei, numai putienu conformu cu § 69 si óra cándu are sa incépa alegerea; trebuie a se portá aci de grige, cá protocoálele despre acést'a procedere precum si in genere despre ori-ce functiune, sa se substérna compuse intr'unu alu doilea originalu fára amanare.

Nu potu intreласá cu ocaziunea acést'a de a mi exprime dorinti'a, ca comisiunile centrali, in a cároru mána legea a pusu conducerea alegeriloru, petrunse fiindu de insemnatarea acestei missiuni si sentiendu responsabilitatea ce provine de aici, cu zelu patrioticu si voru indreptá tóte ne-suintiele loru intr'acolo, cá alegerile sa se esecuteze conformu normei legali, si intr'unu modu si ordine démna de exerciarea celui mai frumosu dreptu cetatienescu.

Intru cátu inse listele nominale ale alegatoriloru acestei jurisdiciuni pána acum nu mi s'au substernutu inca, comisiunea centrale conformu ordinatiunei acestei'a fára intardiére va avé sa reporteze: de este posibilá compunerea listei nominale asiá cá sa se póta corespunde provocatiunii mele relativu la fipsarea terminulu de alege? Pentru casulu cándu acést'a n'aru fi cu putintia, se va dá decursive de scire comisiunii centrale terminulu pentru alege celu voiú fipsá conformu § 56 din art. XXXIX ex 1875; eu dealtmintrenea sperezu, ca comisiunea centrale cu privire la tempulu deschiderei sesiunii dietali pre anii 1875—1878 se va nesuí dejá acum cu energia neobosita intr'acolo, cá eu dupa compunerea listei nominale permanente a alegatoriloru dietali sa potu fipsá in conformitate cu acést'a in tempulu celu mai scurtu, terminulu pentru alege si pre teritoriulu acestei jurisdiciuni cátu se póte mai curendu si la tóta intemplantia asiá, cá dela terminarea alegeriloru pána la deschiderea dietei sa remana celu putienu unu intervalu de 10 dile.

Pentru cá sa potu dispune inse cu privire la statorirea terminulu de alege si destulu de tempuriu, provocu comisiunea centrale, cá pána cándu se va orientá cu siguritate in respectulu terminulu, pre care este statorita nesmintitu list'a nominale permanenta, sa-mi raporteze despre acést'a.

In urma, pentru cá relativu la posibilitatea alegerei sa se póta cu atátu mai usioru orientá cu privire la procedur'a curiei, aducu la cunoscinti'a comisiunei centrale, ca in casulu cándu recursele prezentate contr'a decisiuniloru comisiunei centrale voru sósi la curia in fapta la 20 Iuniu diminéti'a, acele se voru decide fára amanare si se voru retransmite pána la 28 Iuniu comisiunei centrale.

La casulu acést'a dara si cándu comisiunea centrale respectiva va avé grige cá listele nominale sa se compuna numai decátu, se voru puté tiené alegerile si in acea jurisdiciune, in care intrevine casulu de susu, de-si nu in primele dile ale terminulu fipsatu de mine, dara totusi intre marginele acestui terminu.

Budapest'a in 31 Maiu 1875.

Colomanu Tisza m/p.

Unu corespundinte din Orestia scrie diuariulu de aici „Sb. d. Tgb.“ ca deputatulu de acolo br. *Wodianer* dumineca in 30 Maiu n. dupa amiédi la 4 óre si-a datu socotéla inaintea alegatoriloru sei. Alegatorii dupa obiceiulu loru veneau unulu cáte unulu. *Wodianer* radicá in discursu amicabilu dispusetiunea celoru ce lu impresorau indigítandu ca in anulu acést'a vomu avé o recólta buna si guvernulu inca va castigá prin acést'a zelu duplu. La objectiunea modesta a unui alegatoriu magiaru, ca este prospectu de unu esportu mare, arata *Wodianer*, ca intr'unu tempu cándu Odes'a este impreunata directu cu Londonulu prin sine, cándu pentru maj'a de cereale dela Pest'a pána in Londonu via Triestu se computa transportulu pentru maj'a de cereale dupa cruceri, *trebuie* sa fia unu esportu mare. Adunandu-se alegatorii mai multi se alese contele *Kuhn* presiedinte prin aclamatiune si *Wodianer* espuse apoi in limb'a statulu, ca tóte hotaririle dietei din cei 3 ani din urma suntu insemnate corespundiatórie si liberale.

La urma indigíteza ca guvernulu, déca tier'a ii va dá la dispusetiune pre fidelii sei, va infintiá o banca de sine statatória si va pune in lucrare vam'a de scutire contr'a Austriei apusene. De activitatea sea in interesulu tieriei cetátiei si alu scaunulu Orestiei a tacutu cu modestia; asemenea si de ne-realizarea promisiunei de a esoperá unu tribunalu in Orestia. Cetatea n'are nice carte funduaria.

Realegerea lui *Wodianer*, sustiene corespundintele, dupa tóte semnele este probabila, ba se va mai alege inca unu magiaru guvernamentalu. Magiarii se paru desbinati in dóue tabere, dara nu voru puté sa resiste multu tempu *atentiei generóse* a lui *Wodianer*. Pentru acést'a combinatiune pledéza si tienut'a romániloru, cari nu voru sa aléga va sa dica nu voru sa aléga solidari. Se póte inse ca románi singurateci voru contribuí sa asigure majoritatea magiariloru in cetate si scaunu. Tari'a de caracteru a conducatoriloru románi va avé sa se supuna la o proba aspra. *Wodianer* e unu omu afabilu si scie cu care chiaia se deschidu animele ómeniloru si densulu si dispune de acést'a chiaia.

Diferitele manifestatiuni oratorice ce le au produsu miscárilu electorale in Ungari'a in dilele ultime, nu au nice pre departe interesulu si insemnatarea cuventulu rostitu de ministrulu de interne C. Tisza in orasiulu „adeveratu ungurescu“ Debreteni. Atátu pre teritoriulu Corónei Stlu Stefanu cátu si afara de acést'a suntu multi cari indoiindu-se de sinceritatea convertirei lui Tisza credu pre totu momentulu, ca vedu esindu din pelea de mnielu deakistica ce o a imbracatu Tisza, pre lupulu dreptulu de statu de odinióra. Sentiulu seu fatia de diumetatea apusana a imperiulu in-

tempina unu scepticismu latitu' care cu consideratiune cátra portarea de pána acum a lui nu este de totu fára temeiu. Dara asiá a fostu Tisza pre cátu tempu siedea pre aspr'a banca a opoziunii, si altmintrenea se simte acum cándu se asiéza in fotoliulu ministerialu celu móle. Deosebirea acést'a intre barbatulu de odinióra si celu de astadi se vede in cuventarea ce o a tienutu densulu in „Rom'a calvinistica.“ Ea se invertesce fára reserva si cu resolutiune pre bas'a fusiunii, nu cuprinde nice indigetarea cea mai mica despre vechile planuri ale opoziunii, si acést'a este cu atátu mai relevantu, cu cátu togm'a in Debreteni ispit'a de a face promisiuni de felulu acést'a nu e mica. Cu privire la partea austriaca a imperiulu s'au atinsu tonulu prevenirii si alu increderii, relativu la viitoriulu Ungariei, limbagiulu e mai multu sobriu deprimatoriu, de cátu inflacaratoriu. Sa nu se astepte minuni, mantuirea tieriei aterna dela o majoritate mare si sobria, care tiene inaintea ochiloru de o potriua ide'a statulu ungurescu si realitatea relatiuniloru. Cuventulu lui Tisza a provocatu firesce o frenesie adeverata in Dobretienu, dara ea va avé efectu si pre aiurea.

„Lupt'a pentru cultura“ in Germani'a progreséza mereu. Contr'a episcopulu cat. din Munich'a *Brinkmann* este introdusa procedur'a de destituire. Dr. Falk e neobositu, si-si póte dice intr'adeveru: „Nulla dies sine linea.“

Déca putemu sa credemu foiloru oficióse din *Belgradu*, insufletirea cu care a fostu primitu principele Milanu in caletori'a sea prin tier'a pretotindenea, ia dimensiuni neprevédute. Din sensatiunea acést'a provine póte, ca la Sav'a si Morava se face multa politica de potere mare. Sgomotulu sabieloru contr'a Turciei se amesteca cu promisiunile, ca principele va impliní siguru la ocaziune binevenita „dorintiele patriotece“ ale serbiloru. Se audu si voci, ca inca inainte de alegerile deputatorulu in scupcina ne va surprinde o schimbare de sistema, la care va dá impulsu esperientiele ce le-a culesu principele in caletori'a sea. Pentru variatiune unele foi, intre cari cu deosebire „*Vidovdan*“ prorumpe si in unele recriminatiuni asupr'a Austriei. Impartirea insulei balcanice nu e ce-va nou, dice organulu acést'a, intre altele, pentru ca dejá la anulu 1769 s'a incheiatu unu tratatu in privinti'a acést'a intre Austri'a si Russi'a.

Din Muntenegru vine scirea telegrafica, ca in Danilovgratu s'a deschisu intre solenitati mari o *scóla de agricultura*, care e privita de o templantie de mare insemnatare pentru acést'a tíera.

Revist'a diaristica.

„Federatiunea“ se pronuncia asupr'a conclusulu conferintiei din Sabiuu in modulu urmatoriu:

„Celu mai insemnatu actu ce avemu a inregistrá este conclusulu conferintiei rom. dela Sabiuu, prin care s'au enunciatu sustinerea passivitatiei si pentru viitoriulu periodu electoralu. In nr. tr. publicaramu telegram'a sosita aici despre acelu conclusu; in acestu nr. publicámu o dare de séma dela coresp. nostru, din care on. cetitori voru cunósce mer-

sulu celu seriosu si plinu de demnitate alu consultariloru. Nu ne amu indoitu catu de putienu asupr'a rezultatului, care in situatiunea actuala, mai ca nici n'aru fi potutu sa reiesca altmuturea. — De-si passivitatea absoluta n'au fostu si nu este nici acum modalitatea care corespunde parerei nostre, noi o respectamu ca eflusulu convictiuniloru imensei majoritati a fratiloru nostri rom. din Transilvani'a. — Nici activitatea, nici passivitatea in sine, nu suntu siboletete, prin cari s'aru cunosce adeverat'a caie a mariloru interese ale natiunei romane, ci este: alegerea in deplina cunoscintia de cauza a mediloceloru celoru mai apte ce potu duce la scopulu prefiptu si apoi preste tote este: executarea loru prin actiune solidare. Acest'a un'a o vedemu, cu nespusa bucuria a sufletului, realizata, dara firesce spre unu scopu negativu, caci passivitatea absoluta este lips'a a tota actiunea, de aci nu pricepemu nici alegerea comitetului de executare, de care dupa concluse abia mai pete sa fia vre-o necesitate.

Precum ne-amu abtenu de a preocupá conclusulu, asiá ne obtienemu de criticarea lui, bucurandu-ne a poté constatá uniunea in cugete si sentimente a fratiloru de unu sange nedesbinati in partide."

Iera „Albin'a" vorbesce astfelu :

Actum est !

Adunarea din Sabiiu — a luatú dejá puseiune.

Precum amentiramú la capetulu nrului 29 alu foiei nostre, sub rubric'a „Mai nou", asiá s'a si templatu.) Conferinti'a romana natiunale, adunata din tota Transilvani'a in Sabiiu, dupa discussiune lunga si agera, Dumineca ser'a catra 10 ore, aprópe in unanimitate, pronuncia absoluta passivitate fatia de alegerile ce au sa urme in curendu pentru diet'a magiara din Budapest'a.

Publiculu romanu scia ca noi, nainte de trei ani, ne-amu dechiaratu contr'a passivitatii absolute, asiá cum se practica ea pre atunci in acele partii; scia si aceea, ca noi si atunci,

dara si in fati'a adunarii din Sabiiu amu dechiaratu, cumca ori-ce s'aru decide, numai sa fia in solidaritate, si sa se esecute cu onóre si rigóre, noi vomu recunosce si sustiene din a nostra parte cu indatenat'a-ni supunere.

Atátu depesiele telegrafice, catu si corespundintiele ce primiramú despre procederea si rezultatulu adunarii din Sabiiu, suntu calificate de a ni dovedi, cumca conditiuniloru amentite s'a satisfacutu.

Trei puncturi seu momente principali suntu, cari merita tota atentiu-ne, si anume :

Antáiu, ca adunarea din Sabiiu a renoitu dechiararea de aderentia la program'a dela 1848 ;

A dou'a, ca toti participantii — pana la unulu — s'au ingagiatu la solidaritate ;

A trei'a, ca conclusulu pentru passivitate absoluta s'a luatú aprópe in unanimitate, dupa constatarea din firu in peru — prin impregiurárele faptice, cum-ca activitatea pentru natiunea romana din Transilvani'a nu póte sa aiba alte consecintie, decátu daunose si rusinose.

Inca doue precautiuni merita a fi amentite si aprobate : a) ca adunarea si-a inceputu enunciárile prin manifestarea de leialitate si patriotismu ; b) ca si-a datu truda a combiná celu mai corespundentiu modu de executare a concluseloru sele.

Si acum noi intrebamu :

Care este propriamente adeveratulu intielesu, adeverat'a valóre si importantia a concluseloru din Sabiiu ?

Este manifestarea totalei, completei nemuliamiri a romanimeii din Transilvani'a — cu legile, institutiunile, administratiunea domniloru dela putere ; este celu mai invederatu votu de neineredere pentru tota stapánirea, tota politic'a erei noue dela 1867 in cóci.

Cine acest'a nu vede si nu pricepe, orbu trebuie sa fie ; iera cine de naintea acestei manifestatiuni si inchide ochii, — de alu aceluia patriotismu, semtiu de dreptate si uma-

iérasí avemu mesur'a de o suta de metri. Mesur'a acest'a de diece decimetri seu de o suta de metri se numesce hectometru. Si decimetru si hectometru la mesurile lungimiloru in vieti'a practica nu se intrebuinteaza.

In vieti'a practica facemu o saritura preste aceste doue mesuri. Luamu adeca mesur'a care face de diece ori unu hectometru (10×100 metri = 1000 metri), seu carea face de o suta de ori unu decimetru (100×10 metri = 1000 metri), seu de o miia de ori unu metru (1000×1 metru = 1000 metru). Precum se vede din cifre, ori cum luamu mesur'a acest'a, rezultatulu este unulu de acel'asi, basatu pre sistem'a decadica a metriloru, o miia (1000) de metri. Mesur'a acest'a de 1000 metri se numesce chilometru seu kilometru. Acest'a este cea mai intrebuintiata in vieti'a practica si dupa dens'a mai urmédia cea indiecita a chilometrului (de 10×1000 metri) carea face 10.000 metri si se numesce myriametru. Acest'a din urma face dupa mesurile de pana acum 1.45 milu geografice.

Dara deca avemu sa mesuramu lungimi mai mici decátu unu metru atunci impartimu metru dupa acea sistema decadica in diece parti egale (|—|—|—|—|—|—|—|—|—|). Un'a din diece parti egale, este, firescu lucru a diecea parte ($\frac{1}{10}$) din 1 metru. Mesur'a ce resulta din impartirea acest'a se numesce decimetru.

Avemu lipsa de a mesurá lungimi si mai mici, atunci impartimu decimetrii in câte alte diece parti, ceea ce va se dica cele diece parti le imultimu*) de diece ori si ne dá o

*) Mai dreptu s'aru putea dice ca le impartimu, pentruca partile unui intregu

nitate — Ddiu bunulu sa ne ferésca !

Se intielege, ca in fati'a concluseloru din Sabiiu, contrarii acelor'a, domnii de la putere, 'si voru pune tote silintiele pentru de a dovedi, cumca poporulu nu consente cu inteliginti'a sea, adunata la Sibiiu. Deci cei ingagiati prin conclusele amentite, sa-si tiena de sacra detorintia, chiaru de o cauza de onóre, a esplicá poporulu pretotindenea intielesulu si motivele acelorasi conclusele.

Sub acestu punctu de vedere, in acestu intielesu, si cu acesta presupunere — noi salutamu conclusele de la Sibiiu. —

Publicarea protocoeloru a cartiloru funduarie in Transilvani'a.

EDICTU.

Despre publicarea cartiloru funduarie pregatite respective susceptute in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Muresiu-Vasiarheiu, impartite judecatorieloru cercuale din Nyárad-Szereda ; in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Dev'a, impartite judecatorieloru cercuale din Hunedór'a ; in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Aiudu, impartite judecatorieloru cercuale din Aiudu, Muresiu-Uior'a si Blasiu ; in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Abrudu, impartite judecatorieloru cercuale din Abrudu si Campeni ; mai incolo in comunele : Siardulu-ungurescu, Silvasiu, Gycke, Gerebenisii si Siarpatocu, unde localisarea acum s'a finitu ; in fine in comunele sedriei judecatorésca Sabiiu : Lancremu, Petrifaleu si Siugagu, tienatorie de judecatori'a cercuale din Siebesiu.

In urm'a ordinatiunei inaltului ministeriu reg. ung. de justitia d. d. 19 Martiu, 1875. Nr. 8578 in privinti'a mentionatetoru operate de carti funduarie se facu cunoscute urmatorele :

I.

Localisarea pentru introducerea cartiloru funduarie este pre deplinu terminate.

suta de parti ($\frac{1}{100}$). Mesur'a ce resulta din imultirea seu mai bine impartirea acest'a a numimu centimetru.

Inmultiendu seu impartendu mai departe fia-care din mesurile acestea in câte diece parti, ceea ce va se dica ca cele o suta de parti le imultimu de diece ori, ne dá o miia de parti ($\frac{1}{1000}$). Mesur'a din imultirea acest'a se numesce millimetru.

b) Pentru mesur'a suprafetiloru d. e. a unei mese, table, a unei livedi, lacu etc., unde pana aci mesuramu cu miluri cadrate, juguri, stangini cuadrati s. a. m. d. are sa servésca de aci inainte totu metrulu inse celu cuadratu. Metrulu cuadratu este marimea unei suprafetie, a carei si lungimea si latimea este de câte unu metru. Subimpartirile suntu si aici cá la metru simplu si adeca : decimetru cuadratu, centimetru cuadratu si millimetru cuadratu. In susu inse se schimba numirile, asiá d. e. unu decimetru cuadratu se numesce : ar ; 10.000 metri cuadrati se numesce hectar. Acest'a este mesur'a cea mai usitata la campuri in tierile unde este introdusa sistem'a metrica.

c) De mesura pentru corpuri servese cubulu a carui fia-care canta este de unu metru. Subimpartirea este si aici : decimetru cubicu, centimetru cubicu si millimetru cubicu.

d) Pentru mesur'a fluiditatiloru si cerealeloru, unde pana aci mesuramu cu vedr'a, cup'a, fertaiulu ; cu meriti'a si galét'a, va servi de baza a mesuriloru litr'a, carea inse totu metru lu are de basa.

numai atunci devinu mai multe la numeru, cându impartimu unu intregu in casu mai multe parti.

a) in comunele sedriei judecatorésca din Muresiu-Vasiarheiu, tienatorie de judecatori'a cercuale din Nyárad-Szereda ; adeca in comunele : Abod, Atosfalva, Baczka-Madaras, Balintfalva, Bede, Bere, Bere-Keresztur, Bóó, Buzaháza, Csikfalva, Csitt-Szent-Márton, Csókfalva, Deményháza, Demeterfalva, Erdó-Szt-György, Ehed, Geges, Gyalkuta, Havadtó, Havad, Harasztberék, Hódos, Jobbágyfalva, Jobbágytelke, Iszló, Kelemtelke, Kendó, Kibéd, Kis-Adorján, Köszvényes Köszvényes-Remete, Magyaros, Mája, Makfalva, Markod, Miháza, Moson, Nagy-Adorján, Nyárad-Andrásfalva, Nyárad-Gálfalva, Nyárad-Szt-Anna, Nyárad-Szent-Imre, Nyárad-Szt-László, Nyárad-Szereda, Nyomát, Rigmány, Sárd, Seprőd, Selye, Siketfalva, Sóvárád, Szóváta si Ilyésmézó, Szt-István, Szent-Gerlicse, Szt-Háromság, Szt-Lőrincz, Szent-Simon, Szóvérd, Tompa, Torboszló, Vadad, Vadasd, Vecze ;

b) in comunele sedriei judecatorésca din Dev'a, tienatorie de judecatori'a cercuale din Hunedór'a, adeca in comunele : Nadasdu din josu, Teliucu din josu, Alunu, Aranyos, Batizu, Batrin'a, Boos, Buituru, Bunil'a, Buzdularu, Cerbelu, Cern'a, Cernisior'a, Cersioru, Cincisii, Doboc'a, Geunós'a, Runcu-micu, Nadasdu din susu, Teliucu din susu, Feresdu, Pestis'ulu din susu, Flores'a, Golesiu, Grosu, Govasdi'a, Gyalár, Hosdatu, Hosdo, Cergesiu, Calanu-micu, Muncielu-micu, Santamaria de piatra, Lelesu, Munereu, Muncielumare, Runcu-mare, Ocolisiiu-mare, Nándor, Valea-Nandrului, Poian'a-Rechitieli, Poeniti'a-Tomei, Poeniti'a-Voinii, Paros'a, Plopu, Crisienu, Racasdea, Rud'a, Sancaiu, Socetu, Sohodolu, Tamasielu, Topliti'a si Bai'a lui Crau, Valaru, Vadu-Dobrei, Ulmu, Zalasdu, Jsošanu ;

c) in comunele sedriei judecatorésca din Aiudu, impartite de judecatori'a cercuale de acolo, luandu afara comunele : Ponoru si Remetea ; adeca in comunele : Caldu din josu, Asinipu, Girbov'a din josu, Béd, Benicu, Cete, Ciunbrudu, Celn'a, Stremtiu, Jomalu, Felejudu, Girbov'a din susu, Joasu, Galdu din susu, Cingadielu, Galteu,

Litr'a o aflamu astfelu : luamu unu cubu cavu (golu), carele e de unu decimetru de inaltu, de lungu si de largu. Acest'a implutu cu apa destilata de o temperatura de 3.2° Reaumur seu 4° Celsius, cându are apa dessimea cea mai mare ne dá unitatea mesur'e ce numimu litra. Mesura mai mare decátu litr'a in vieti'a practica este litr'a insutita seu 100 litre, carea se numesce hectolitru si represinta in comerciú vedr'a seu galét'a nostra.

In josu, seu subimpartita litr'a ne dá decilitre ($\frac{1}{10}$) si centilitre ($\frac{1}{100}$).

e) Dreptu mesura a greutatiloru in locul pundului, májei, etc. va servi dupa sistemulu metricu gramulu. Cum ajungemu la mesur'a acest'a ? Procedandu cá la aflarea unei base seu unitati pentru fluiditati si cereale, luamu adeca unu cubu cavu de 1 decimetru de lungu, de inaltu si de largu, lu implemu cu apa si o cumpanimu cu unu corpu de asemenea greutate, intr'unu spaciú fâra de aeru. Greutate egale cu greutatea apei din cubu, seu greutatea apei din cubu ne dá unitatea, carea se numesce gramu. Gramulu inca se imparte in decigramuri, centigramuri si milligramuri. Iera in susu urmandu cá la metru avemu decagramuri (10 gramuri), hectogramu (100 gramuri) si chilogramu (1000 gramuri). Numai chilogramulu este mai usitatu in viati'a practica, care face atátu catu 2 pundu vamali. Maj'a metrica (= 2 májei vamale) are 100 chilogramuri.

Mesurile, seu unitatile mesuriloru in sistem'a metrica voru fi asiá dara urmatorele : 1. metrulu, 2. metrulu cuadratu, 3. arulu, 4. metrulu cubicu, 5. litr'a si 6. gramulu.

(Va urmá.)

FOCISIÓRA.

Cunoscintie despre sistem'a metrica.

(Din prelegerile in localulu Reuniunei socialiloru romani din Sabiiu de N. Cristea.)

(Urmare)

Mesur'a si pondulu metricu dupa firea si impartirea loru.

Scimu ca metrulu este a diecea milioná parte din unu cuadrantu (patrariu) de meridianu alu globulu pamentulu nostru. Scimu mai departe ca in Franci'a s'a luatú metrulu de baza seu de unitatea tuturoru mesuriloru, si ca pre baza seu unitatea acest'a s'a claditu sistemulu metricu. Deci sa urmarimu putienu firea si sa vedemu si impartirea sistemulu metricu.

a) Pentru mesur'a lungimiloru d. e. a distantielorú, mesurate pana aci cu urme, stangini etc.; totu asiá pentru mesurarea materieloru d. e. a pandiei, panurei etc. unde ne servea cotulu etc.; pentru a inaltimiloru si afundimiloru are sa servésca de aci incolo metrulu.

Deca avemu sa mesuramu lungimi, inaltimi seu afandimi mai mari de catu 1 metru si ne trebuie sa luamu mesuri mai lungi, n'avemu decátu sa luamu, dupa sistem'a decadica pre carea este cladita tota sistem'a metrica, mesur'a indiecita a metrului, va sa dica, sa luamu o mesura carea contine diece metri si atunci vomu avé mesur'a numita decametru. Avemu lipsa de o mesura si mai mare, atunci ne urcamu la cea indiecita a decimetrului seu la cea insutita a metrului. De luamu d. e. mesur'a de diece decimetri, amu luatú de diece ori diece metri si mesur'a acest'a face o suta de metri ; de luamu de o suta de ori unu metru

Gimbasiu, Joas'a, Hupurt'a, Igeelu, Intra-Galdu, Ogugisió'ra, Siumusiu, Coslardu, Girbovití'a, Chricáu, si Craiov'a, Liorintiu, Lepadea-ungurésca, Bucerdea-ungurésca si Bucerdea-romanésca, Begenu, Beti'a, Maros-Kapud, Sentembru, Sancraiu, Mesracu, Misant'a, Mirasleu, Marjin'a, Poian'a, Pajid'a, Lepadea-romanésca, Ratesiu, Paczalca, Slobod'a, Ujfalen, Tibor, Tompaháza, Teusu, Hodoerimu, Vajasd. Cacov'a:

d) in comunele sedrii judecatorésca din *Aiudu*, tienatórie de judecatorí'a cercuale din *Muresiu-Uió'ra*, luandu afara comunele: Hiri'a, Spalnac'a, Copandu, Bichisiulu ungrescu, Muresiu-Ghesi'a si Santu-Benedicu, aflandu-se hotarele acestor'a inca sub comasare; adeca in comunele: Botedi, Cecalac'a, Ciung'a, Ciuciu, Atientisiu, Alecusiu, Uió'ra de susu, Forró, Gabudu, Gambuti, Isteodea, Captalanu, Cuciu, Nandr'a, Herepei'a-ungurésca, Cisteiulu-ungurescu, Muresiu-Uió'ra, Medvisiu, Miklóslaka, Nagylak, Silvasiulu-romanescu, Tordasiu-romanescu, Oroszi, Ozd, Petrilaka, Szent-Iakab, Silea;

e) in comunele sedrii judecatorésca din *Aiudu*, tienatórie de judecatoría cercuale din *Blasiu*; luandu afara comun'a; Pouc'a, pentru comasare; adeca in comunele: Blasiu (opidu), Blasiu (satu), Besineu, Bucerdea granósá, Ciufudu, Lupu, Tiapu, Craciunelu, Cergaulu micu, Brosteni, Mihaltiu, Monarade, Cergaulu mare, Obregi'a, Ohaba Bogatulu-romanescu, Cisteiulu-romanescu, Armeni, Cinade, Spatacu, Siorostinu, Teu, Tür, Rosi'a, Véza.

f) in comunele sedrii judecatorésca din *Abrudu*, tienatórie de judecatoriele de acolo, adeca in comunele: Abrudu satu, Buciumu, Fenesiu, Galatiu, Carpenisiu, Musc'a, Petrosiani, Pesac'a Zlachs'a (cu Valea-Dosului si Trimpocelu);

g) in comunele sedrii judecatorésca din *Abrudu*, tienatórie de judecatorí'a cercuale din *Campeni*; adeca in comunele: Albacu, Vidr'a de josu, Bistr'a, Bradiesti, Ciertegie, Cior'a, Vidr'a de susu, Lupsí'a, Lupsí'a-Hadarau, Lupsí'a-Valea, Muncielu, Neagr'a, Offenbaia, Ponorelu, Sartosiu, Sasa-Lupsí'a, Sohodolu, Scarisió'ra, Secatur'a, Campeni, Vinti'a-Lupsí'a;

h) in comun'a *Siardulu ungrescu* tienatórie de sedria si judecatoría cercuale din *Clusiu*;

i) in comun'a *Caiamu-ungurescu*, tienatórie de sedria judecatorésca de acolo, impartite judecatoriei cercuale din Cosiocn'a;

k) in comun'a *Silvasiu*, tienatórie de sedria judecatorésca de acolo, impartite judecatoriei cercuale din Mociu;

l) in comun'a *Gerebenisiu*, tienatórie de sedria judecatorésca Muresiu-Vasiarheiu, impartite judecatoriei cercuale din Mezö-Bánd;

m) in comun'a *Siarpotocu*, tienatórie de sedria judecatorésca de acolo, impartite judecatoriei cercuale din Reghinu;

n) in comun'a *Jea'ca* (Gyeke), tienatórie de sedria judecatorésca din Gherl'a, impartite judecatoriei cercuale din Sicui; in fine

o) in comunele sedrii judecatorésca din Sibiu, si de judecatorí'a cercuale din Sebesiu, adeca in comunele: *Lancremu, Petrifalau si Singagu*, unde localisarea acum'a s'a finitu.

Cártille funduarie pre deplinu terminate a comunelor mentionate, dimpreuna cu registrele parcelarie de posetiune si desemnulu liniamentelor de acelea tienatore se voru transpune dela 1-a Iunie 1875 la oficialele de carti funduarie ordinate lângá judecatoríile mentionate sub II, unde ale vedé ori-cui e permis in órde oficióse.

II.

Afacerile de cárti funduarie le prevede:

1) sedri'a judecatorésca din *Muresiu-Vasiarheiu* pentru comunele, enumerate sub I, a) si pentru comun'a sub I, l)

2) sedri'a judecatorésca din *Dev'a* pentru comunele enumerate sub I, b).

3) sedri'a judecatorésca din *Aiudu* pentru comunele enumerate sub I, c) d) si e).

4) sedri'a judecatorésca din *Abrudu* pentru comunele enumerate sub I, f) si g).

5) sedri'a judecatorésca din *Clusiu* pentru comunele enumerate sub I, h) i) si k).

6) judecatorí'a cercuale din *Reghinu* in puternicita cu afacerile, in trebile cartilor funduarie pentru comun'a sub I, m).

7) sedri'a judecatorésca din *Gherl'a* pentru comun'a sub I, n).

8) judecatorí'a cercuale din *Sebesiu*, in puternicita cu afacerile in tribile cartilor funduarie pentru comunele enumerate sub I, o).

(Va urmá.)

Nr. 101. — 1875.

Conchiamare.*)

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporului románu — luandu in vedere unele impregiurári de o influentia considerabila si inevitabila asupr'a celoru mai de aprópe afaceri ale Asociatiunei, ivite pre neasceptate in decursulu anului acestui'a — a decisu in siedinti'a sea extraordinaria din 26 ale lunei curente, a invitá pre subscrisulu presidiu, cá pre bas'a si dupa dispositiunea §. 21. din statutele Asociatiunei, aprobate prin Préinalt'a decisiune maiestateca din 6 Septembrie 1871, si emanate prin emisulu escelsului Gubernu r. transilvanu din 26 Septembrie 1861 Nr. 7693, se conchiamme o adunare generala extraordinaria a membrilor Asociatiunei.

Corespondendu deci subscrisulu presidiu amintitei invitatiuni, conchiamma prin acést'a pre bas'a si in puterea §-lui susu-citatu adunarea generala *extraordinaria* a Asociatiunei noastre pre 6/18 Iuliu 1875 in cetatea *Alb'á-Iulí'a* (*Belgradu*), si róga pre toti onorabili membrii ai Asociatiunei a concurge si a participá la acést'a adunare.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporului románu.

Sabiu in 28 Maiu 1875.

Iacobu *Bolog'a*, Ioanu V. *Russu*,
Vice-presied. Secret. II.

* Noi am primitu conchiamarea acést'a numai Vineri 23 Maiu st. v., adresata la persón'a Redactorului. Dupa ce vedemu o asemenea conchiamare publicata in „Gazet'a Transilvaniei“ Nr. 37 dela 22 Maiu (3 Iuniu), credemu ca nu vomu gresi, déca o dámu si noi publicatíei. Red.

Anunciu.

In sensulu decisiunei adunárei generalí cercuali a departiementului alu III din anulu trecut si amesuratu concludusului subcomitetului din 15/5 1875 — adunarea generale cercuale a numitului departiementu alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporului románu — se va tiené in opidulu *Orlatu* — la 8/20 Iuniu, adeca dumineca dupa rosaliu a. c. —

Acést'a se aduce la cunoscentia publica, invitandu-se atátu domni membri precum si toti románii binevoitori a participá in numeru cátu se póte de mare. —

Cu acést'a ocaziune se voru tiené si dóue discursuri interesante, unulu de dlu prof. D. *Coms'a* „despre pomologia“ — altulu de dlu N. P. *Petrescu* „despre scólele populare.“ —

Din siedinti'a subcomitetului a departiementului III tienuta in Sabiu la 4 Iuniu n. 1875. —

I. *Hani'a*, Dr. Nicolau *Olariu*,
directoru. actuariu.

Romania.

Galati, 17 Iaiu 1875.

Inca 48 óre ne despartu de momentulu, in care corpurile legiuitórie voru intrá iérasu in plin'a loru activitate. Pentru sesiunea acést'a amu semmalatu dejá ca dóue cestiuni de unu ordinu fórté capitalu au a se desbata in sinulu nóuei representatiuni natiunale; prin un'a (tratatele de comerci) se va statuá in dreptu si faptu independintí'a nóstra comerciala, de care ne amu bucuratu ab antiquo incheiandu cu suveranii cei mai ilustru ai Angliei, Franciei, Austriei, tratate ce regulara raporturile economice intre tiér'a nóstra cu celelalte puteri, fára cá nimene si in nici o epoca sa fi ganditu a pune in discutíune acestu dreptu irefutabilu alu autonomiei tierei nóstre. Prin a dóu'a cestiune (calea ferata la Predélu) déca ea in principiu n'aru fi determinata prin o conventiune dejá incheiata cu Austri'a, amu fi avutu de discutatu, cum discutaramu la tempu, pána la ce punctu lini'a Predélu nu e prejudiciabila marii nóstre artere ferate dela *Verciorov'a*, inse fiindu ca faptul este dejá implinitu, actualéi representatiuni natiunale nu-i remáne decátu missiunea de a cautá sa dea constructiunea in conditiunile cele mai avantajóse tierei, si unei companii serióse care se nu reinóiesca epoc'a de durerósa amintire a lui *Strusberg* si consortium. Traimu in o epoca, in care curentulu cestiuniloru economice priméza toti ceilalti curenti, si din acestu punctu de vedere este bine cá románii sa nu uite insemnatele cuvinte pre cari unu bunu patriotu románu le recomanda reflectiunei nóuei generatiuni, adeca ca mai tóte incúrcururile nóstre provenira de acolo ca: „amu pusu in totudéun'a politic'a in economia si nu puseramu economí'a in politica.“ Déca in adeveru nu ne amu fi grabitu a amestecá in valmasagulu luptelorú nóstre politice cestiuni economice de cea mai mare importantia, *Romania* aru fi coronátu póte oper'a la care este nevoita a incepe abi astadi; se vede inse ca nici trecutul, nici nevoile tierei nu potu slugí inca de ajunsu pentru unele partide, de óre-ce in mediloculu atátoru cestiuni economice de cea mai mare insemnate pentru viitoru, organele de politica militanta nu gasescu altu medilocu mai bunu de a hraní spiritulu publicu si a luminá consciintiele decátu turnandu necontentitu inasprirea. Acést'a sistéma, dupa noi uní'a, nu póte duce decátu la consecintie regretabile; tiér'a se deprinde a nu vedé in acelu jocu alu luptelorú de partide — ce suntu indispensabile in mecanismulu constitutiunálu — decátu joculu pasiuniloru, iéra nu alu principiloru, si apoi odata ajunsu aci, e indiferentú a mai ascultá pre unii séu altii, cáci si invinsi si invingatori cauta a merge in acelasu drumu.

„V. C.“

Messagiulu

cu care s'au deschisu corpurile legiuitórie ale *Romaniei* in 19 Maiu v. a. c.

Domniloru senatori, domniloru deputati!

V'amu convocatu in sesiune extraordinaria spre a ve ocupá cu proiecte de legi importante a cáruru aplicare si utilitate urgenta nu putea suferí intardiére.

D-vóstra, domniloru senatori, alu cárora patriotismu si esperintia luminata le cunósce dejá tiér'a, veti pune, suntu siguru, acum cá si in trecutú, aceeasi activitate, acelasu devotamentu incercatu, pentru a face cá si acést'a sesiune extraordinaria sa fia totu atátu de avuta in bune rezultate pentru tiéra, cá si sesiunile trecute, in care ati avutu ocaziunea a dobandí drepturi la stim'a si recunoscentí'a tierei.

Acést'a sesiune extraordinaria este

intái'a, domniloru deputati, a viéiei d-vóstre parlamentarie. Suntu ferici de a ve adresá in persóna cele diutáiú salutári de buna venire.

Chiamati a fi representantii natiunei, nu in urm'a unui conflictu séu disolvári, ci, dupa ce, intr'unu modu naturalu si memorabilu, fost'a adunare si-a terminatu mandatulu, vi se póte cu dreptu predice ca, nascuti sub auspicii atátu de fericite, veti scí a ve indepliní missiunea, in lung'a domniei vóstre cariera, asiá cum s'o terminati incongiurati de aureol'a unoru servicii reale aduse patriei.

Camer'a precedénta, realisandu, prin lucrárilé sele de patru ani, atátea mari si recunoscute imbunatátiri, si findu necontentitu in deplina armonia cu Gubernulu Meu, a intaritu bazele adeveratului regimu constitutiunálu la noi, si a facutu a se avé incredere in junele nóstre institutiuni de guvern liberu, cari se intarescu intr'o tiéra numai prin o intielépta aplicare a principiiloru de ordine si de autoritate, cari nu escludu nici progresulu nici libertatea.

Astfeliu de cáti-va ani incóce, stabilitatea devení si la noi o realitate, iéra nu numai unu cuventu; si progresulu se realiséza incetu, dara permanentu si constantu. Tiér'a nóstra dobandí, in acestu chipu, o reputatiune merítata, si inspira in Europ'a incredere in viitorulu ei.

Oper'a este dara inceputa. Domni'a Vóstra, noi deputati, din nou mandataru ai tierei, continuati-o. Tari prin noi puteri, imbarbatati prin increderea ce vi s'a acordatu si prin progresulu din trecutú ce s'a realizatu, veti scí a continuá oper'a, perfectionánd'o, consolidánd'o, complectánd'o.

Suntemu unu poporu mica cá numeru, cá intindere teritoriala. Putemú insa fi apreciatu cá unu poporu mare, prin puterea dreptului nostru, prin respectulu si increderea ce vomu scí a inspirá. Sa cautámu puterea nóstra in desvoltarea tuturorú sorgintelorú avutiloru nóstre, in organizarea nóstra interióra, in adoptarea si aplicarea imbunatátiriloru compatibile cu positiunea si interesele nóstre, in practicarea, in fine a principiiloru de libertate si de ordine in acelasu tempu.

Cándu, tari prin acést'a putere din intru, vomu scí a inspirá incredere in afara, mentinendu-ne in stricta limita a legalitátei tractatelorú, sustinendu, cu moderatiune, dara cu nestramutare, drepturile nóstre strabune; cándu practicándu o politica intielépta de respectu pentru altii, vomu cautá numai a revendicá si pentru noi esercitiulu drepturilorú nóstre autonome, si a ne tiené, conformu politicei nóstre de echilibru, in cele mai bune relatiuni cu marele puteri garante: atunci, puterea nóstra morala din afara va fi totu asiá de reala cá si cea din intru. Natiunalitatea romána va devení astfeliu din ce in ce si mai asigurata si mai intarita.

Domni'a Vóstra, domniloru deputati, sunteti chiamati a continuá acést'a opera din afara, cá si cea din intru. Missiunea D-Vóstre este dara mare si frumósá; indeplinita in cursulu viéiei d-Vóstre parlamentare de patru ani, cu patriotismu, inteligentia si abnegatiune, veti puté, suntu siguru, dobandí titluri la recunoscentí'a generatiuniloru viitóre.

In sesiunea actuala, d-loru senatori si d-loru deputati, sunteti convocati numai pentru unu tempu scurtu de trei-dieci de dile.

Acestu tempu va fi destinatú, in parte, pentru a se verificá titlurile dloru deputati si a se constituí camer'a. Vetí avé apoi, dloru senatori si dloru deputati, a impliní vacantí'a ce cu regretu ve anuncíu ca s'a facutu in scaunulu de primatu alu *Romaniei*. Incetandu din viétia, inaltu Présantí'a Sea fericitulu *Nifonu*, care a sciutu, in lungulu tempu alu santei sele mi-

siuni, a sustiené si a aperi demunitatea si independintia bisericeii nostre ortodoxe române, sunteti chiamati, dupa lege, a alege pre succesoru sau la cea dintâiu sesiune. Aveti a ve ocupá, in urma, de câte-va proiecte importante relative mai alesu la cestiuni economice si financiare, cari nu puteau suferi amanare.

Intr'acestea, proiectulu de concesiune alu drumului de feru dela Predelu si celu dela Aiudu, jóca celu dintâiu rolu.

Legati dejá printr'unu actu internationalu cu statulu vecinu alu Austro-Ungariei, suntemu tienuti a seversi, in terminu scurtu, pâna la Augustu 1878, lini'a de junctiune dela Ploiesci la Predelu.

Este dara nu numai unu folosu economicu forte insemnatu, este inca o cestiune de onore cá acésta linia sa fia terminata la epoc'a stipulata; si nu amu puté ajunge acésta tianta decátu votandu-se, chiaru in acésta sesiune, concesi'a obtienuta in urm'a concursului ce s'a publicatu; cáci numai astu-feliu, se va castigá campania anulii curentu.

Aceesi activitate, acela'si studiu seriosu veti pune, suntu siguru, domniloru senatori si domniloru deputati, spre a discutá si celelalte proiecte ce vi se voru presentá in acésta sesiune.

Astu-feliu, prin cooperarea si acordulu între tóte puterile statului, cându senatu, camera si guverne ajutati de toti bunii români, voru lucrá impreuna uniti in principii si in actiune, viitoriulu Romaniei va fi asigurat si patri'a va fi mandra de fii sei.

Dumnedieu sa binecuvinteze lucrările domniloru vóstre.

„Press'a“ introduce acestu cuventu de tronu cu urmatórele cuvinte: „Astadi s'a facutu de cátra Maria Sea, in persóna, deschiderea sesiunii extraordinarie a adunárilor cu unu entusiasmu si manifestári atátu de espressive adresate de cátra corpurile legiutórie cátra suveranulu nostru, cum nu ne aducemu aminte sa se fi vediu alta data.

Putemu dice, cu dreptu cuventu, si fara nici o esageratiune, ca vederea Domnitoriului, indata ce s'a aretatu pre treptele tronului, pare ca a electrisatu camera si senatu. Aplause, entusiasmu si strigate frenetice de „ur'a, sa traiésca Domnitoriulu“, au facutu sa resune sal'a adunárei, de mai multe ori repetite, si mai nainte de a pronunció unu singuru cuventu Domnitoriulu, care multiamea cu fericire la aceste semne de respectu si afectiune. Senatorii si noii deputati, prin acésta entusiasta primire, pare ca au voitu sa faca o puternica manifestatiune de iubirea, devotamentulu si increderea ce corpurile legiutórie ale statului au, cá toti bunii români, in suveranulu lor, in fundatorulu dinastiei române.

Iubirea si increderea ce natiunea romána are in suveranulu seu este cea mai puternica temelie a existintiei nostre natiunale, si cea mai solida párghia a progresului in fitoriu. De aceea suntemu mandri si fericiti ori de câte ori o vedemu manifestandu-se, atátu între noi si pentru noi, cátu si pentru straini. Si acésta fericire o simtimu, nu cá membri ai unui partid, ci cá români: cáci suveranulu este mai pre susu de partide, si puterea ce natiunea creéza print'rensulu este puterea tuturoru partideloru, adeca puterea tierei întregi de care are nevoia ori-ce partida.

Este remarcabilu cuventulu de deschidere ce Domnitoriulu a pronunçiatu, si mai alesu cuvintele in specialu adresate camerei, din nou alésa. Elu a fostu acoperitu, dela inceputu pâna la sfersitu, cu unanime si cele mai entusiaste applause.

A analisá acestu cuventu este a-lu slabí. 'Lu reproducemu numai in in-

tregulu seu; cetitorii nostri 'lu voru medità si aprecia mai bine. Elu cuprinde o espunere de principii, si de politica in intru si in afara, asiá cum sa satisfacá aspiratiunile nostre de progresu si libertate in intru, si sa impace cerintiele unei natiuni ce voiesce a traí cá libera si autonoma, cu conditiunile respectului pácei si ecuilibrului in orientu.

Astfelu se desminte dup'la calumnia ce se respandea contr'a nostra: de cátra unii, ca, in intru s'aru cautá reinvierea unei reactiuni absurde séu unui despotismu imposibilu; de cátra altii, ca amu cautá sa turburámu pacea cu unii vecini, séu sa punemu desbinarea nu scimu între cari puteri, ori sa ne absorbim cu o putere mai multu decátu cu alt'a. Adevverulu inse, practicatu de guvernulu actualu si de fost'a camera in tempu de patru ani, adevverulu ce exista in presinte si care va continuá si in fitoriu, erá ca, in intru se cautá numai intarirea sistemului constitutiunali si institutiunilor liberale prin aplicarea principieloru de ordine, de autoritate si de stabilitate; in afara, se practicá politica de ecuilibru, natiunala si traditiunala, si se aperi astfelu, mai pronunçiatu póte decátu alta data, drepturile nostre suverane: astfelu ca, mentienendu-ne in bune raporturi cu tóte puterile, fara a ne absorbi nici intr'unu chipu, dara facendu o politica de interese iera nu de simtiementu, ne asigurámu natiunalitatea nostra, si practicámu o politica curatu romanésca.

Varietáti.

* Archiducele Albrecht pléca Luni la bai'a de mare Trouville in Francia. In caletori'a sea va atinge si bai'a dela Ems, unde se afla tiarulu rusescu Alexandru II, imperatulu Germaniei Vilhelm si imperatés'a August'a.

** (Date statistice interesante) comunica unu deputatu dietalu in „P. Jurnal.“ La constituirea camerei s'au infatisiatu 345 deputati, unu numeru, care nu se mai vediu in decurgerea parlamentului. Preste totu camer'a numai in casuri de totu extraordinarie si la tempulu, cându se licuidau dietele si banii de quartiru, fu bine cercetata si de multe ori trebui sa apeleze presiedintele la consciintia de datorie a deputatiloru.

Franciscu Deak a cuventatu in sesiunea trecuta la 27 ocazioni, mai pre urma la 10 Novembre 1873, cându si esprimá dorerea, ca Col. Tisza respinse alegerea sea in comisiunea financiale. Cu atátu mai elo-centu a fostu dep. Ad. Lazar. care a luat cuventulu de 125 ori spre a tiené discursuri mai mici séu mai mari. E. Simonyi a vorbitu numai de 72 ori, dara a suplinitu ceea ce lipsea elocutiei sele in respectu numericu fatia de coleg'a seu Lazar prin deviatii. Densulu a tienutu in genere celu mai lungu discursu ce s'a auditu in diet'a acést'a, de netto 3 ore si 28 minute. 105 deputati nu luara cuventulu nici odata. S'au presentatu 373 interpelatiuni si s'au respunsu la 240. Petitiuni s'au substernutu 1502 si tóte s'au resoltitu. Propuneri de sine statatorie s'au facutu 171, 161 suntu resoltite, proiecte de resoltiuni s'au presentatu 200, dintre cari s'au resoltitu 172. Numerulu totalu alu resoltiuniloru aduse de cátra camera e 5600.

Aceste suntu datele despre faptele dietei, exprimate in cifre. In anulu 1872 spesele parlamentului, care dupa cum se scie s'a inceputu in tómn'a acelui anu, s'au urcatu la 554,086 fl.; in 1873 a consumatu diet'a tierei 1,201,651 fl.; in 1874 — 905,173 fl. si in anulu acést'a 503,448 fl.; prin urmare diet'a trecuta a costatu 3,264,358 fl. Computandu pre bazea acést'a, cátu de scumpa este o siedintia si o lege, resulta, ca fiacare siedintia — socotindu-se aici si discusiunile casei magnatiloru — costa in diametru 5818 si se vinu pre fiacare lege 21,618 fl. —

** (Numiri.) Ioane Draganu fostu vice-notariu la judecatori'a distr. reg. din Alb'a-Iuli'a, s'au numitu notariu publicu reg. in S.-Sabesiu. Demetriu Bonciu, avocatulu fostu deputatu, numitu notariu publ. reg. la Aradu; Michailu Besanu, avocatulu fostu deputatu numitu notariu publ. reg. la Lugosiu, si Petru Nemesiu avocatulu fostu deputatu numitu notariu publicu reg. la Brasieu.

Georgiu Pitigoiu numitu locoteninte in reg. 5 ce póta numele lui Ludovicu regele Bavariei, — Georgiu Popoviciu numitu locoteninte in reg. 61 ce póta numele lui Alessandru Cesareviciu mare-duce rusescu.

Michailu Balo jude ord. la tabl'a reg. din Budapesta numitu membru ord. la curtea suprema jud. (de apelu).

Gezö consiliariu de sect. la minis. de justitia numitu presiedinte de senatu la tabl'a reg. din Tergu-Muresiului, in loculu devenitu vacante prin mórtea lui Dem. Mog'a.

** (Jurnalisticu.) Redactoru siefu la fói'ainspirata de Sennyey „Magy. Polit.“ care de aici inainte se va botezá „Kelet népe“ (poporulu orientului) vine in loculu lui Aur. Keckemethy, Kállay. „Közérdek“ organulu fostulu ministru presiedinte Bitto, incéta cu 15 Iuniu si se impreuna cu nou'a fóiá „Kelet népe.“

** (Cronic'a personale.) Post'a chinessa aduce scirea, ca imperatés'a Kea Shun veduv'a imperatului reposatu Tung Chih, a muritu. Indata dupa mórtea imperatului se dicea, ca tener'a sea veduva s'a sinucisu, dara, dupa cum ni asigura „Pek. Gaz.“ ea a reposatu la 27 Martie.

Raportu comerciale.

Sabiu 4 Iuniu n. Grâu 3 fl. 60 xr. frumosu, 3 fl. 33 xr. mestecat, 3 fl. 7 xr. cualit. infer.; secar'a 2 fl. 13 xr. pâna 2 fl. 87; orzu 2 fl. 67; ovesu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; cucuruzu (porumbu) 2 fl. 60 xr.; cartofi 1 fl. 7 xr. galét'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.
Linteá 7 fl. 33 xr.; mazarea 5 fl. 33 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie ungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lenne de focu 8—9 fl. stang. austr.
Carnea de vita 16—20 cr. p., de porc 20—24 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Maiu (4 Iuniu) 1875.

Metalicele 5%	70 20
Imprumutulu natiunali 5% (argintu)	74 45
Imprumutulu de statu din 1860	112 50
Actiuni de banca	960 —
Actiuni de creditu	230 75
London	112 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	82 —
„ „ „ Temisioreno	80 —
„ „ „ Ardelenesci	79 —
„ „ „ Croato-slavone	82 75
Argintu	102 —
Galbinu	526 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 90

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de cl. III din Rotbavu, in protopresbiteratulu alu II alu Brasiovului. prin acésta se escrie concursu pâna la 15 Iuniu a. c.

Emolumentele ce-i competu fiitoriului parochu santu:

1. Casa parochiala cu realitáti necesari, si o gradina.
2. 11 jugeri aratura, si 2 1/2 jugeri fenatiu
3. dela 115 familii câte 1 fl. 40 cr si in fine venitele stolari usitate.

Tóte aceste emolumente computandu-se in bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si adresá concursele lor pâna la terminulu prefiptu la subscrisul.

Brasiovu in 15 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu
protopopu.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III Valea-buldiului, in protopresbiteratulu Abrudului, se deschide concursu pâna la Duminec'a a dou'a dupa Rusali, 15 Iunie a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 85 de case, câte un'a ferdela de cucuruzu sfarematu,
2, câte un'a di de lucru dela fia-care casa,
3, venitele scolari regulate,
4, folosirea cimteriuului, si a unui fenatiu, de unu caru de fenu.

Doritorii de a competá la acésta parochia au de a-si substerne concursele — instruite conformu legii — pâna la terminulu prefiptu, subscrisului, in Abrudu.

Abrudu in 15 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioane Galin
prot. gr. or. alu
Abrudului.

(3—3)

Neincungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilóce de casa, corespondieterie relatiuniloru nostre economice si pusetiune tierei nostre, cari atátu cá medilocu de cura, cátu si cá medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsésca la nici unu economu adevveratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, sioreceloru si altoru bóle periculóse, precum: caturhoe'a organeloru de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celoru mai decidietorie bóle; mai departe sersescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumósa si-lu sustienu sanetosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebiteloru aprinderi si alte bóle, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, déca dau lapte putienu si slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitului perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.
1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparatu de lipsa in economi'a rationale de oi, preparatu din celea mai aprobate si practice medilóce de casa, celu mai bunu medilocu de cura si preservativu contr'a bóleloru epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbéza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa: diarhoea, bubatu (versatu) mai departe resoltite apetitulu perdutu si vindeca tóte bólele de stomachu si a organeloru din launtru s. a. m.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.
1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, colic'a, franc'a, precum si feluritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.
1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Depositulu principálu de espiditiune la ALBERTU VACHSMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe in depositu: in Sidisióra la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutflesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si in Bistritia la G. M. Textorisu. (2—3)